

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян” № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.bg

Изх. 338
Дата: 27.03.2018 г.

ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА
ГРАЖДАНСКА И ТЪРГОВСКА КОЛЕГИЯ
НА ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

СТ А Н О В И Щ Е

**НА ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ
по тълкувателно дело № 6 / 2017 г.**

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ КАСАЦИОННИ СЪДИИ,

С Разпореждане на Председателя на ВКС от 13.10.2017 г. е образувано тълкувателно дело № 6/2017 г. по описа на Общото събрание на съдиите от Гражданска и Търговска колегии на ВКС по въпроса:

Намират ли приложение ограниченията относно обхвата на дейността на въззивния съд, предвидени в чл. 269, изр. второ ГПК, в производството по обжалване на определения и разпореждания на първоинстанционния съд?

На основание чл. 129, ал. 4 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) представям на вниманието Ви становище по поставения за тълкуване въпрос,

предмет на образуваното тълкувателно дело № 6/2017 г. по описа на ОСГТК на ВКС.

Противоречива практика, мотивирала предложението за тълкувателно решение:

По въпроса е налице противоречива съдебна практика на второинстанционни състави по конкретни дела.

Според първото становище по този въпрос ограниченията на чл. 269, изр. второ, не намират приложение при произнасяне по частна жалба срещу първоинстанционни определения и разпореждания. В този смисъл е становището в следните окончателни въззивни определения: *Определение № 26018 от 22 декември 2014 г. по ч.гр.д.№ 19350/2014 г. на СГС, ТО*, постановено по частна жалба срещу разпореждане за отхвърляне на заявление за издаване на заповед за изпълнение; *Определение № 9066 от 28 април 2014 г. по ч.гр.д.№ 975/2014 г. на СГС, ТО*, постановено по частна жалба срещу определение за прекратяване на исково производство на основание чл. 238, ал.2 ГПК; *Определение № 9027 от 24 април 2014 г. по ч.гр.д.№ 133/2014 г. на СГС, ТО*, постановено по частни жалби срещу определение за отказ от спиране на изпълнението по чл. 420 ГПК; *Определение № 614 от 01 май 2017 г. по ч.гр.д.№ 846/2014 г. на САС, ГО, 8 състав*, постановено по частна жалба срещу определение за оставяне без уважение на молба за предоставяне на правна помощ; *Определение № 627 /2014г. по ч.гр.д. №3124/14г. на IV з.о. ВКС*, постановено по частна касационна жалба в производство по чл.274, ал.3, т.2 ГПК, според което „обжалването на определенията е при условията на пълен въззив” и въззивният съд дължи произнасяне по същество, без да е ограничен от оплакванията в касационната жалба.

Според другото разбиране ограниченията на чл. 269, изр. второ ГПК следва да намерят приложение при разглежданена частни жалби от въззивния

съд срещу актове (определения и разпореждания) на първата инстанция по силата на препращащата разпорежба на чл. 278, ал. 4 ГПК. При образуването на тълкувателното дело в подкрепа на тази теза са посочени: *Определение № 26258 от 08 ноември 2016 г. по ч.гр.д.№ 12843/2016 г. на СГС, ГО*, постановено по частна жалба срещу разпореждане на съдебен изпълнител за връщане на жалба срещу негови действия; *Определение № 25597 от 04 декември 2014 г. по ч.гр.д.№ 19494/2014 г. на СГС, ГО*; *Определение № 25592 от 04 декември 2014 г. по ч.гр.д.№ 19361/2014 г. на СГС, ГО*; *Определение № 7553 от 04 май 2012 г. по ч.гр.д.№ 3943/2012 г. на СГС, I ГО*, постановени по частна жалба срещу разпореждане за отхвърляне на заявление за издаване на заповед за изпълнение; *Определение № 19652 от 30 септември 2014 г. по ч.гр.д.№ 14103/2014 г. на СГС, ГО*, постановено по частна жалба срещу разпореждане за обезсилване на заповед за изпълнение; *Определение № 16606 от 08 август 2014 г. по ч.гр.д.№ 5024/2014 г. на СГС, ГО*, постановено в производство по обжалване на определение за отказ от спиране на изпълнението по чл. 420 ГПК; *Определение № 4863 от 06 март 2014 г. по ч.гр.д.№ 1919/2014 г. на СГС, ГО*, постановено по частна жалба срещу разпореждане за връщане на въззивна жалба, както и *Определение № 17179 от 24 ноември 2011 г. по ч.гр.д.№ 15484/2011 г. на СГС, ГО*, постановено по частна жалба срещу определение за присъждане на разноси по делото.

1.2. Становище по поставения въпрос:

Висшият адвокатски съвет смята, че отговорът на поставения въпрос трябва да бъде: **Ограниченията относно обхвата на дейността на въззивния съд, предвидени в чл. 269, изр. второ ГПК, не се прилагат в производството по обжалване на определения и разпореждания на първоинстанционния съд.**

Съображенията ни за това са следните:

1. Съгласно препращащата разпоредба на чл. 278, ал. 4 ГПК, в производството по обжалване на определенията се прилагат съответно правилата за обжалване на решенията, когато кодексът не е предвидил особени правила в Глава двадесет и първа „Обжалване на определенията“ в ГПК. От езиковото тълкуване на алинея четвърта може да бъдат извлечена волята на законодателя по отношение на приложимостта на правилата за обжалване на решенията в производството за обжалване на определенията. Препращането е по отношение на **производството**, но не и към **правомощията** на въззивния съд, които той има по отношение на обжалваното определение. В чл. 278, ал. 2 ГПК тези правомощия са ясно очертани – когато намери, че обжалваното определение е незаконосъобразно, въззивният съд го **отменя** и сам решава въпроса по жалбата. Наличието на „особеното правило“ на чл. 278, ал. 2 ГПК изключва приложимостта на чл. 269 ГПК в производството при обжалване на определенията.

2. Както правилно посочва Върховният касационен съд в *Определение № 627 /2014г. по ч.гр.д. №3124/14г. на IV г.о. ВКС*, „[о]бжалването на определенията и на други съдебни актове с частна жалба както при действието на отменения, така и при действието на новия ГПК е при условията на пълен въззив – **няма основания за обжалване** и въззивният съд дължи произнасяне по същество без да е ограничен от посоченото в частната жалба“. Това е така, тъй като трудно може да се говори за пороци на определенията, които да съответстват на пороците на съдебното решение. Предметът на определението е едно процесуално правоотношение, в което субект е самият съд. Порокът на определението се състои в това, че съдът е постановил нещо, което противоречи на законовата разпоредба. В този смисъл то е **незаконно**. Именно затова законът предписва неговата отмяна от въззивния съд и той трябва да реши самостоятелно въпроса по жалбата в съответствие с изискванията на закона. Посочените в чл. 269 ГПК правомощия на въззивния съд се отнасят до въззивното обжалване на

решенията и те са несъвместими и неприложими към смисъла на обжалването на определенията като средство за обезпечаване на законосъобразното развитие на производството.

3. Порочно ще бъде определението на първоинстанционния съд, което е незаконосъобразно поради нарушаването на съответните процесуални правила. Дори частният жалбоподател да не е посочил изчерпателно допуснатите процесуални нарушения, изведеният порок на определението – незаконосъобразност, задължава въззивният съд да провери всяко едно последователно процесуално действие, което е довело до този порок. В противен случай няма как въззивният съд да изгради своята преценка върху законосъобразността на проверявания акт и, при необходимост, сам да реши въпроса по жалбата, каквото е изискването на чл. 278, ал. 2 ГПК. Именно затова той трябва **служебно** да изследва законосъобразността на обжалваното определение. Иначе ще се окаже, че въззивният съд има ограничени правомощия по съответния процесуален въпрос в сравнение с правомощията на първоинстанционния съд. Такова ограничение чл. 278, ал. 2 ГПК не допуска.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ:

РАЛИЦА НЕГЕНДОВА

